

1. — Vgl. कोष्य, wo am Ende शिङ्गीनिकोष्याभ्याम् zu lesen ist.
निकृष्टस्त (निकृष्ट, partic. von निष्, + कृष्ट) adj. reine Hände habend RV. 4, 45, 5.

निक्रमण (von क्रम् mit नि) n. 1) das Auftreten (mit dem Fusse): निक्रमणं निषर्दनं विवर्तनं यच्च पङ्क्तिशर्मवतः RV. 1, 162, 14. AV. 1, 34, 3. — 2) Ort des Auftretens, Fussstapfe: यस्यै निक्रमणे घृतं प्रज्ञाः संजीवन्तीः पिबन्ति TS. 1, 7, 3, 4.

निक्रीड (von क्रीड् mit नि) m. Spiel: मरुतो ऽउः N. eines Sāman Ind. St. 3, 221, 228.

निक्काण (von क्काण् mit नि) m. Laut, Ton P. 3, 3, 65. AK. 1, 1, 3, 8. H. 1400.

निक्काण (wie eben) m. dass. P. 3, 3, 65. AK. 1, 1, 3, 8. H. 1400.

नित्, नित्तति durchbohren: नित्तं दर्भं सपत्न्याम् AV. 19, 29, 1. Nath Dhātup. 17, 7 küssen (vgl. नित्). — Vgl. नीतण, नेतण.

— ऋन्तं entlang bohren: याः पार्श्वं ऽपृथ्ग्यन्तं नित्तं पृष्ठीः AV. 9, 8, 15.

— णः der Anlaut kann in णा übergehen nach P. 8, 4, 39. Vop. 8, 22. 75. verzehren: प्रणिनिष्यति नो भूयः प्रणिन्यास्मान्मधूययम् BHATT. 9, 106.

— वि durchbohren: किमीदिनं प्रत्यक्षं चर्चिषा ज्ञातवेदो वि नित्तं (so ist st. निद्व्य zu lesen) AV. 8, 3, 25. शिशीति ऋक् रक्षति विनित्तं (dal. inf.) RV. 3, 2, 9. — Vgl. विनित्तण.

नित्ता f. Nisse UNĀDIK. im ÇKDra. Falsche Form für नित्ता.

नितुभा (von लुम् mit नि) f. N. pr. der Mutter des Maga BHAVISHJA-P. in Verz. d. Oxf. H. 32, b, 34. 35. 37. 39.

नित्तेप (von तिप् mit नि) m. 1) das Werfen auf (loc.): ऋत्तमुपजीव्यानां मान्यानां व्याख्येयेषु कटातनित्तेपेण SĀH. D. 18, 14. — 2) Depositum, ein zur Aufbewahrung anvertrauter Gegenstand H. 870. HALĀ. 1, 82. M. 8, 4, 149. 179. 181. 185. 188. 190. fgg. 194. 11, 57. 88. JĀĒN. 2, 67. N. 20, 28. ÇĀK. 97, v. 1. KATHĀS. 7, 79. PĀNĀT. I, 16, 7, 16. 100, 1. 3. रक्ष्यं VIER. 18, 6. — 3) in नित्तेपलिपि LALIT. 122 dem Anscheine nach N. pr. einer Gegend; vgl. उत्तेप, प्रतेप, वित्तेप ebend.

नित्तेपण (wie eben) n. 1) das Niedersetzen (der Füße) KUMĀRAS. 1, 33. 3, 85. — 2) Mittel —, Ort der Aufbewahrung Suçr. 1, 171, 18.

नित्तेप्त्र (wie eben) nom. ag. Depositor, der Jmd. Etwas zur Aufbewahrung anvertraut M. 8, 181. 186. 190.

नित्तेप्य (wie eben) adj. hineinzustecken: नित्तेप्यो ऽयोमयः शङ्कुर्वल-
त्रास्ये दशाङ्गुलः M. 8, 271.

निखनन (von खन् mit नि) n. das Vergraben: मूलं KULL. zu M. 9, 290.

निखर् ÇĀNKH. GRHJ. 5, 2.

निखर्ब und ऽखर्ब (1. नि + ख) 1) adj. klein von Wuchs, zwerghaft H. 454. — 2) n. hunderttausend Millionen COLEBR. Alg. 4. H. 874. Billion (कोटि, ऋबुद्, न्यबुद्, पद्म, खर्ब, निखर्ब) VJUTP. 186. Eine ganz andere Reihenfolge als an diesen drei Stellen findet man MBu. 2, 2143. — 4, 2360. 5, 7198. 7, 2097. R. 6, 3, 45. Nach ÇKDra. auch m.

निखर्वक thousand Millionen PĀNĀT. Br. 17, 14, 2; vgl. Z. d. d. m. G. 15, 138.

निखर्वट m. N. pr. eines Rakshas MBu. 3, 16372. Eher von निखर्व als नि + खर्वट.

निखर्वद = निखर्वकः न्यबुदे निखर्वदे समुद्रे ÇĀNKH. Çr. 15, 11, 7.

निखात s. u. खन् mit नि.

निखातक (von निखात) adj. AV. 20, 132, 2. 3.

निखिल (1. नि oder निम् + खिल) adj. f. आ vollständig, ganz, sämtlich AK. 3, 2, 14. H. 1433. HALĀ. 4, 28. ÇVETĀCV. Up. 1, 3. M. 2, 8. MBu. 1, 122. 14, 86. R. 1, 5, 4. 2, 106, 23. Suçr. 1, 38, 7. 279, 12. 2, 168, 6. 308, 7. BHARTṢ. 3, 35. MEGH. 92. KATHĀS. 8, 22. 25, 122. SOM. NAL. 22. PĀNĀT. II, 53. BHĀG. P. 2, 7, 12. 6, 13, 23. 8, 3, 30. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 6. DHŪRTAS. 67, 6. fem. HARIV. 12335. Inscr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 10, Çl. 38. निखिलेन instr. adv. vollständig, ganz MBu. 1, 1021. 2326. 3619. 3, 9866. R. 1, 37, 4. 45, 3. 2, 34, 42. 4, 41, 74. Suçr. 2, 302, 7. 427, 1. 432, 3. — Vgl. अखिल.

निखुर्यं adj. Beiw. Vishṇu's TS. 7, 3, 45, 1. Zerlegt sich in निखुर्य (?) + प.

निग s. u. निगड am Ende.

निगड m. n. gaṇa अर्धचर्चिदं zu P. 2, 4, 31. TRIK. 3, 5, 15. Fusskette, Fessel in übertr. Bed. AK. 2, 8, 9. TRIK. 3, 3, 407. H. 1229. an. 2, 223. MED. Ç. 3. HALĀ. 2, 68. HARIV. 4753. एकचरणालम् MĀKĒH. 97, 25. 98, 6. सनिगडचरणवात् 107, 21. वकृति निगडयुग्मं पादलम् 109, 6. VARĀH. BRH. S. 85, 78. पादौ ऽसंयु-
तौ KATHĀS. 10, 138. 12, 42. 63. RĀGA-TAR. 2, 74. MĀRK. P. 14, 60. निगडबन्ध-
नमनीयत DAÇAK. in BENF. Chr. 192, 14. Çiç. 5, 48. KULL. zu M. 8, 310 und 9, 288. कुलिन्दनिगडैर्दृढैः — बन्धनानां ताडयामास ताः प्रजाः ĠĀMINIBH. in Verz. d. B. H. 117 (LXXI). कृदस्य निगडमिव मे मृणालवलयं स्थितं पुरतः ÇĀK. Ch. 60, 2. चरणानलिनयुगलध्यानानुबद्धकृदयं BHĀG. P. 6, 9, 40. 7, 6, 17. त्रीडानिगडनिर्मुक्त RĀGA-TAR. 1, 254. पुत्रदारगृह्णेतममवनि-
गडार्दित MĀRK. P. 16, 11. संसारे संनिबद्धानां निगडच्छेदकर्तरी BRAHMA-
VAIV. P. in Verz. d. Oxf. H. 20, b, 8. In der Stelle बद्धस्य निगडस्य च (स-
न्नं न भुञ्जीत) M. 4, 210 ist nach KULL. निगडस्य so v. a. निगडेन (welches
das Metrum gelitten hätte); nach GOVINDARĀGA ist निगडस्य = निगडि-
तस्य; KĀṬH. 23, 6 lautet eine entsprechende Stelle: तस्माद्बद्धस्य निगस्य
चात्रं नाद्यात्. — Vgl. निगल.

निगडन (von निगड्य) n. das Anlegen von Fussketten DAÇAK. in BENF. Chr. 198, 11.

निगड्य (von निगड) mit Fussketten belegen: ऽपित्वा DAÇAK. in BENF. Chr. 198, 1. निगडित am Fusse gekettet, gefesselt überh. H. 438. अयोनि-
गडैर्निगडितस्य KULL. zu M. 4, 210.

निगण m. Opferrauch TRIK. 2, 7, 7. H. 837. Scheint aus 1. नि + गण
zusammengesetzt zu sein; vgl. jedoch निगराण.

निगदं (von गद् mit नि) m. = निगद P. 3, 3, 64. AK. 3, 3, 12. 1) das Hersagen, Aufsagen, laute Recitation; ein lautrectirter Spruch ÇAT. Br. 11, 2, 4, 6. ÇĀNKH. Br. 26, 5. 8, 8. 28, 1. स्विष्टकृमिगद Çr. 1, 16, 10. 3, 15, 12. 6, 7, 10. ĀÇV. Çr. 4, 1, 3, 1. KĀṬJ. Çr. 6, 10, 25. NIR. 1, 18. सुब्रह्मण्या नाम निगदः P. 1, 2, 37, Sch. इति निगदेनाभिष्टुयमानो भगवान् BHĀG. P. 5, 3, 16. अयोदीधीन्विकरेत्यादि-
संबोधनत्रया निगदमन्त्रा अपि यजुरत्तर्भूता एव MADHUS. in Ind. St. 1, 14, 10. MOIR, Sanskrit Texts III, 25, 14. — 2) Erwähnung: अर्पणं BĀDAR. 1, 25.
व्याख्यात durch die bloße Anführung verständlich NIR. 9, 34. 41 u. s. w. Ind. St. 3, 393. TAITT. Ār. 1, 9, 4. — 3) N. pr. eines Lehrers, mit dem pa-
tron. PĀRṇAYALKI, Ind. St. 4, 372. MÜLLER, SL. 443. — 4) wohl adj. in
स्त्रीनिगदभावे bei einem Nomen abstractum, welches das weibliche Ge-
schlecht ausdrückt d. i. bei einem N. abstr. fem. gen. P. 8, 1, 12, VĀRT. 8.